

A 1822/presidiet

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Puheenjohtajisto

Jäsen ehdotus äärioikeistolaisuuden pohjoismaisista torjuntatoimista**Ehdotus**

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se syventää äärioikeistolaisuuden torjumiseksi tehtävää pohjoismaista yhteistyötä.

että se selvittää, millaiset rajat ylittävät toimet voisivat vahvistaa äärioikeistolaisuuden torjuntatyötä.

Taustaa

Suurin osa Pohjolassa esiintyvistä terrorismista on äärioikeistolaista. Aikamme pahimman pohjoismaisen terroriteon teki norjalainen äärioikeistolainen. Kesän aikana äärioikeistolaiset ovat syllistyneet väkivaltaan ja väkivallalla uhkaamiseen sekä Ruotsissa että Norjassa. Suomen sisäministeriön vuonna 2018 laatiman väkivaltaisia ääriilikoita käsittelevän tilannekatsauksen mukaan suurin arjen turvallisuutta uhkaava vaara Suomessa on äärioikeistolaisten voimien järjestäytyminen. Pohjoismaiden vihreän vasemmiston mielestä Pohjoismaissa tarvitaan yhteistä äärioikeistolaisuutta torjuvaa panostusta.

Norjan turvallisuuspalvelu on nostanut valmiuttaan äärioikeistolaisen terrorismin varalta, ja nyt myös Ruotsin turvallisuuspoliisi Säpo varoittaa äärioikeistolaisen väkivallan kasvusta. Säpon mukaan valkoisen ylivallan aate leviää ja yksittäiset henkilöt saattavat saada entistä herkemmin inspiraatiota sekä terrori-iskuihin että raakaan väkivaltaan.

Myös Tanskan poliisin tiedustelupalvelun terrorianalyysin keskus (CTA) on uusimmassa Tanskassa esiintyvistä ja Tanskaan kohdistuvasta terroriuhasta kertovassa raportissaan todennut, että oikeistolaisen terrorismin uhka Tanskassa on kasvanut ja että äärioikealla ollaan valmiita tarttumaan aseisiin asian edistämiseksi. Turvallisuuspalvelut ovat antaneet lausuntonsa useiden Pohjoismaissa ja muualla maailmassa tehtyjen suurta huomiota saaneiden iskujen jälkeen.

Pohjoismaiden vihreän vasemmiston mielestä Pohjoismaissa tarvitaan yhteistä panostusta äärioikeistolaisuuden torjumiseksi. Terrori-iskujen ja raajan väkivallan lisäksi

äärioikeistolaisuus uhkaa pitkällä aikajänteellä myös demokratiaa, sillä äärioikeistolaiset kohdistavat pienempiä törkeitä rikoksia myös poliitikkoja, vähemmistöryhmiä ja muita yhteiskunnan toimijoita vastaan. Äärioikeistolaisuus on monissa Pohjoismaissa organisoitua ja koordinoitua, ja sen vuoksi maiden on tehtävä yhteistyötä äärioikeistolaisuuden torjumiseksi.

Pohjoismaiden populistiset oikeistopuolueet ovat käyttäneet tilaisuutta hyväkseen ja lietsoneet rodullistamista sen sijaan että ne olisivat irtisanoutuneet äärioikeistolaisuuden organisoitumisesta ja väkivallasta. Kiihkeä retoriikka ja lisääntynyt polarisaatio edistävät kehitystä, jossa väkivaltaa ihannoiva äärioikeistolainen ideologia voi alkaa tuntua ääri-ideologian sijaan normaalilta. Tätä on torjuttava koko yhteiskunnan kaikilla tasoilla.

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto kehottaa Pohjoismaiden hallituksia käynnistämään äärioikeistolaisuutta torjuvaa yhteistyötä Pohjoismaissa. Organisoinnin ja väkivallan vastustaminen edellyttää tutkimusta, poliisien jatkokoulutusta ja tiedonvaihtoa sekä ennalta ehkäisevää toimintaa ja exit-toimintaa, erityisesti nuorten parissa. Ennalta ehkäisevää työtä tekevät poliisin lisäksi ennen kaikkea sosiaalityöntekijät, terveydenhuollon ammattilaiset, vankilaviranomaiset, nuorisotyöntekijät, organisaa-tiot ja opettajat. Maiden rajat ylittävää sektorienvälistä yhteistyötä tarvitaan sekä pohjoismaisten äärioikeistolaisten ja valkoinen ylivalta -liikkeen toiminnan ymmärtämiseksi että sen pysäyttämiseksi. Pohjoismaiden hallitusten on otettava äärioikeistolaisuutta torjuva yhteistyö vakavasti ja priorisoitava sitä.

Helsingissä 2. syyskuuta 2019

Christian Juhl (EL)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Ina Strøjer-Schmidt (SF)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lorena Delgado Varas (V)

Sofia Geisler (IA)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)

Veronika Honkasalo (vas.)